

Länsstyrelsen i Skåne
Rättsenheten
205 15 MALMÖ

Dnr 505-3735-14

Yttrande över HS Krafts svar angående överklagan av Kristianstads kommuns beslut 2014-01-16 gällande Karsholms vindkraftsindustri

Lst dnr 505-3735-14

Undertecknade vill härmed inkomma med ett yttrande angående det svar HS Kraft, företrädare för Karsholms Vindkraft AB, inkommit med i ärendet (undertecknat av Håkan Wallin och daterat 3 april 2014).

Vi står fast vid vårt tidigare yttrande om att vi inte accepterar den genomförda bullermätningen. Den utfördes vid en tidpunkt då bullret *inte* upplevdes som mest störande och vindriktningen *inte* var den optimala för ett rättvist resultat.

Sedan vårt förra yttrande har Urban Eriksson, universitetsadjunkt och doktorand i fysik och astronomi, granskat ÅF:s rapport (ÅF Infrastructure AB, rapport 584685) om vindkraftsbullret. Urban Eriksson pekar på flera stora brister i både mätningen, analysen och presentationen av dessa. Han pekar bl.a tydligt på den, för en korrekt mätning, felaktiga vindriktningen. Han pekar även på rapportens generellt dåliga vetenskapliga kvalitet (se bilaga 1).

Urban Erikssons analys av ÅF:s rapport får även stöd av Tim Fristedts kommentarer (bilaga 2) angående ÅF:s rapport. Tim Fristedt är forskare vid Totalförsvarets forskningsinstitut och ledamot i Vetenskapsrådet. Han har ställt upp sex punkter där han kommenterar vindriktning, användandet av decimaldecibel mm. Han skriver sammanfattningsvis att

"...jag är förvånad över den absoluttolkning som görs av mätdata och modellering där man gör ganska stora insatser att härleda mätfel och uppskatta eventuella osäkerheter till ett antal dB... och sen i meningen efteråt struntar man i dessa mätfel och helt sonika pekar på "praxis" för tolkningen."

HS Kraft sammanfattar sitt svar (se hänvisningen första stycket) i tre punkter.

1. Under denna punkt kan vi konstatera att hänvisning till *praxis* inte enbart görs i ÅF:s rapport utan även i HS Krafts svar. Företagets VD Håkan Wallin

skriver att ”mätningarna är utförda enligt praxis...” och ”...korrekta mätmetoder har använts i enlighet med praxis...”

Att försvara en dåligt genomförd, analyserad och redovisad bullermätning med *praxis* förefaller oss lika befängt som att försvara en dålig lönesättning med *praxis*. Det är idag fortfarande praxis att kvinnors löner generellt är lägre än mäns, för lika arbete. Men vi håller det för omöjligt att en arbetsgivare idag skulle motivera och försvara en lägre kvinnolön med att det är *praxis*. Lika omöjligt borde det vara att försvara den bullermätning som gjordes i Ekestad med *praxis*. En mätning av vindkraftsbuller skall utföras enligt gällande lagar och förordningar och på ett vetenskapligt godtagbart sätt.

2. Den ekvivalenta ljudnivån påverkas, som Wallin mycket riktigt konstaterar, av de höga ljudtopparna. För att räkna ut dBA krävs därför en korrekt mätning och analys av dB. Vad gäller ÅF:s rapport har vi all anledning att ifrågasätta korrektheten. Både Urban Erikssons och Tim Fristedts granskningar visar på stora brister i ÅF:s arbete vad gäller tidpunkt för mätningarna (med högt bakgrundsljud och felaktig vindriktning) och hanterandet, i analysen, av värdena från mätningen. Exempelvis skriver Tim Fristedt att
”Man kan inte hävda att ”vindbruksparken innehåller riktvärdet för 40 dBA för samtliga näraliggande fastigheter med minst 2 decibels marginal” om man samtidigt har en mätosäkerhet på 2,3-2,5 dB.”
3. Enligt Naturvårdsverket gäller riktvärdet 35 dBA i områden med lågt bakgrundsljud (<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Buller/Buller-fran-vindkraft/buller-vindkraft-riktvarden/>). Att området kring Karsholms vindkraftsindustri är ett område med lågt bakgrundsljud konstaterade HS Kraft i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB), som företaget gjorde inför uppförandet av vindkraftverken:
”Trakterna kring Karsholm är av relativt tyst karaktär även om det förekommer ljud från det befintliga jord- och skogsbruket.” (MKB sid 2, samrådshandling sid 6)
”Etableringsplatsen ligger på en höjd vilket kan ge lä för vissa vindriktningar, vilket i så fall innebär en förhållandevis låg bakgrundsnivå nedanför sluttningarna” (MKB sid 24, samrådshandling sid 27).
Att området är ett tyst område är uppenbart med tanke på de omfattande störningar som bullret från vindkraftverken har gett upphov till, och detta inom ett betydligt större område än HS Kraft förutsåg i MKB:n.
En möjlig förklaring till störningarna skulle kanske kunna vara att vindkraftverken avger hörbara toner. Tydligt hörbara toner upplevs mer störande än annat ljud, bl.a därför att de inte lika lätt maskeras av det naturliga vindbruset. Om ljudet från kraftverken innehåller hörbara toner skall riktvärdet sättas 5 dBA lägre, dvs 30 dBA för områden med lågt bakgrundsljud (se internhänvisningen ovan)

Sammanfattningsvis hävdar vi att det utan tvekan är bevisat, genom den granskning som Urban Eriksson och Tim Fristedt gjort, att den bullermätning som utfördes för drygt ett år sedan i Ekestad inte kan accepteras som en mätning, som på ett vetenskapligt godtagbart sätt redovisar bullret från vindkraftverken.

Vi kräver en förnyad bullermätning, där mätning, analys och redovisning håller en godkänt hög vetenskaplig standard och där analysen även beskriver det verkliga upplevda ljudet. Vi kräver att denna mätning genomförs både öster och väster om vindkraftsanläggningen för att ge en heltäckande bild av bullerproblemet. En sådan mätning måste genomföras på platser, och vid tidpunkter, då bullret upplevs som mest störande. Vid en förnyad mätning är det önskvärt att även undersöka om ljudet från vindkraftverket innehåller hörbara toner, för att utreda om detta kan vara anledningen till de grava bullerstörningarna från vindkraftverken.

Vårt förtroende för ÅF Infrastructure AB är, av förklarliga skäl, mycket lågt, och vi ser helst att en ny ljudmätning görs av en annan, av vindkraftsindustrin oberoende, ljudkonsult.

Vänligen

Helén Lilja

Leif Sandström

fastigheten Skräddarehus 3:1
Olofsborg, Svenstorpsvägen 225-70
291 94 KRISTIANSTAD

Bilagor

- 1 Kommentarer ang Åfs rapport av Urban Eriksson
- 2 Kommentarer ang Åfs rapport av Tim Fristedt